

Oppg. 11.2.3 i Kalkulus.

Finne Taylor-pol til $f(x) = \ln x$ av grad 3
om $a=1$. Vis at $|R_3 f(b)| \leq \frac{|b-1|^4}{4}$

Taylorpolynom av grad 3

$$T_3 f(x) = f(1) + (x-1)f'(1) + \frac{1}{2}(x-1)^2 f''(1) + \frac{1}{6}(x-1)^3 f'''(1)$$

Deriverte:

$$f(x) = \ln x, \quad f(1) = \ln 1 = 0$$

$$f'(x) = \frac{1}{x} = x^{-1}, \quad f'(1) = 1$$

$$f''(x) = -x^{-2}, \quad f''(1) = -1$$

$$f'''(x) = 2x^{-3}, \quad f'''(1) = 2$$

$$\begin{aligned} T_3 f(x) &= 0 + (x-1) \cdot 1 - \frac{1}{2}(x-1)^2 + \frac{1}{6}(x-1)^3 \cdot 2 \\ &= (x-1) - \frac{1}{2}(x-1)^2 + \frac{1}{3}(x-1)^3 \end{aligned}$$

Feil estimat:

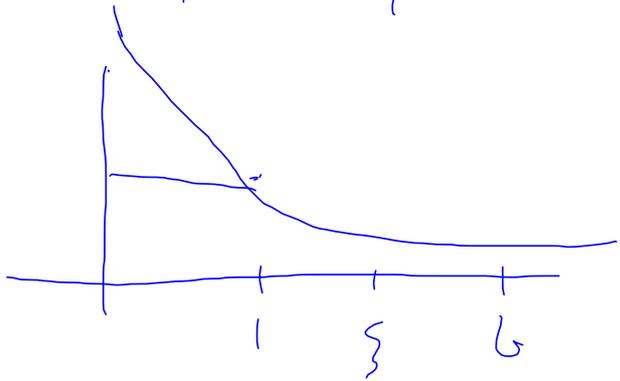
$$R_3 f(b) = \frac{1}{4!} (b-1)^4 f^{(4)}(\xi), \quad \xi \in (1, b), \quad b > 0$$

$$f''(x) = 2x^{-3}$$

$$f^{(4)}(x) = -6x^{-4}$$

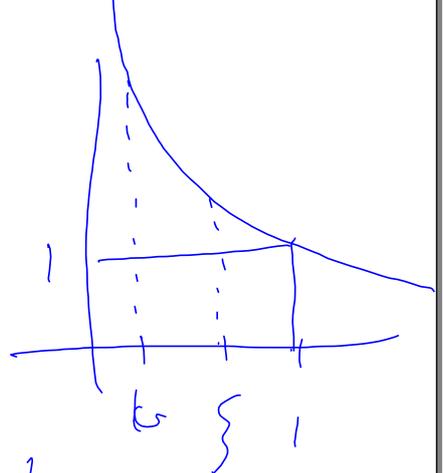
$$\begin{aligned} \text{Dermed er } R_3 f(b) &= \frac{1}{4!} (b-1)^4 (-6) \frac{1}{\xi^4} \\ &= -\frac{1}{4} (b-1)^4 \cdot \frac{1}{\xi^4} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} |R_3 f(b)| &= \frac{1}{4} |b-1|^4 \cdot \frac{1}{\xi^4} \leq \frac{1}{4} |b-1|^4 \cdot 1 \\ &= \frac{|b-1|^4}{4} \end{aligned}$$

Hva om $b \in (0, 1)$.

$$|R_3 f(b)| = \frac{1}{4} |b-1|^4 \cdot \frac{1}{\xi^4}$$

Øvre grænse for $\frac{1}{\xi^4}$ er $\frac{1}{b^4}$.

Dermed er $|R_3 f(b)| \leq \frac{1}{4} |b-1|^4 \cdot \frac{1}{b^4}$ når $b < 1$.

Oppg. 4.3.10 i Komp.

Følgende sekvens av bytes representerer en UTF-8 kodet tekst, men med feil. Finn disse og forklar feilene.

41 C3 98 41 C3 41 41 C3 98 98 41

UTF-8 coding: Hvis Unicode koden er c:

1. Hvis $c = (d_6 d_5 d_4 d_3 d_2 d_1 d_0) \in [0, 127]$
så kodes c som $0016 - 7716$
 $0d_6d_5d_4d_3d_2d_1d_0$

2. Hvis $c = (d_{10} d_9 \dots d_1 d_0) \in (128, 2047)$
 $8016 - 7f16$
 $110d_{10}d_9d_8d_7d_6$
 $10d_5d_4d_3d_2d_1d_0$

Feil i byte 6:

nr. 5: $C_{346} = (1100 0011)_2$ - tilfelle 2

nr. 6 skal være på formen $10d_5d_4d_3d_2d_1d_0$
det vil si 41 er umulig (første siffer må være minst 8).

Examen 5/12 - 2011.

Oppg. 1. Vis at $3x_{n+2} - 7x_{n+1} + 2x_n = n$

har løsningen $x_0=1, x_1=0$
$$x_n = \frac{1}{4}(1+3^{-n+1} - 2n)$$

Homogen lign $3x_{n+2} - 7x_{n+1} + 2x_n = 0$

Kar. lign $3r^2 - 7r + 2 = 0, r_1 = \frac{1}{3}, r_2 = 2$

Homogen løsn. $x_n^h = C_1 \cdot 3^{-n} + C_2 \cdot 2^n$

Partikulær løsning av $3x_{n+2} - 7x_{n+1} + 2x_n = n$

Prøver med $x_n^p = An + B$

$$3x_{n+2}^p - 7x_{n+1}^p + 2x_n^p = 3(A(n+2)+B) - 7(A(n+1)+B) + 2(An+B)$$

$$= 3An + 6A + 3B - 7An - 7A - 7B + 2An + 2B$$

$$= -2An - A - 2B = n \quad \text{for alle } n.$$

$$\text{Må ha } -2A = 1, \quad -A - 2B = 0$$

$$A = -\frac{1}{2}, \quad 2B = -A = \frac{1}{2}, \quad B = \frac{1}{4}$$

$$x_n^p = An + B = -\frac{1}{2}n + \frac{1}{4}$$

Generell løsn. $x_n = x_n^h + x_n^p$

$$= C_1 \cdot 3^{-n} + C_2 \cdot 2^n - \frac{1}{2}n + \frac{1}{4}$$

To startverdier $x_0=1$ og $x_1=0$

$$\text{gir } C_1 = \frac{3}{4}, \quad C_2 = 0$$

Endelig løsning $x_n = \frac{3}{4} \cdot 3^{-n} - \frac{1}{2}n + \frac{1}{4}$

b) Hva skjer når vi simulerer?

$$3x_{n+2} - 7x_{n+1} + 2x_n = n, \quad x_0=1, \quad x_1=0$$

Formelen som programmeres er

$$x_{n+2} = \frac{1}{3}(n + 7x_{n+1} - 2x_n)$$

$$\text{Vi ser at } x_2 = \frac{1}{3}(0 + 7x_1 - 2x_0)$$

$$= \frac{1}{3}(0 - 2) = -\frac{2}{3}$$

Så selv om x_0 og x_1 kan representeres eksakt, kan ikke x_2 representeres eksakt

Dette svare til at $C_1 = \frac{3}{4} + \varepsilon_1$ og $C_2 = \varepsilon_2$

Simulerte verdier svarer til en løsning

$$\bar{x}_n = (\frac{3}{4} + \varepsilon_1) \cdot 3^{-n} + \varepsilon_2 \cdot 2^n - \frac{1}{2}n + \frac{1}{4}$$

der $|\varepsilon_1|, |\varepsilon_2| \approx 10^{-18}$.

Oppg. 2. La $\{x_n\}_{n=1}^{\infty}$ betegne Fibonacci-følgen

$$x_{n+2} = x_n + x_{n+1}, \quad n \geq 1, \quad x_1 = 1, \quad x_2 = 1.$$

Sett $y_n = x_{4n}$. Vis at y_n inneholder
3 som faktor for alle $n \geq 1$.

i) $y_1 = x_4 = x_2 + x_3 = x_2 + x_1 + x_2 = 2x_2 + x_1$
Så tre er faktor. $= 2 \cdot 1 + 1 = 3$

ii) Anta at y_k har 3 som faktor,
må vise at y_{k+1} også har 3 som faktor

$$\begin{aligned} y_{k+1} &= x_{4(k+1)} = x_{4k+4} = x_{4k+3} + x_{4k+2} \\ &= x_{4k+2} + x_{4k+1} + x_{4k+2} = 2x_{4k+2} + x_{4k+1} \\ &= 2(x_{4k} + x_{4k+1}) + x_{4k+1} \\ &= 2x_{4k} + 3x_{4k+1} \\ &= 2y_k + 3x_{4k+1} \end{aligned}$$

Vi ser at y_{k+1} har 3 som faktor
siden y_k har det.

Altså OK.